

ZAKON O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O AUTORSKOM I SRODNIM PRAVIMA

Član 1

U Zakonu o autorskom i srodnim pravima ("Službeni list CG", br. 37/11, 53/16, 145/21 i 48/24) poslije člana 2 dodaje se novi član koji glasi:

“Upotreba rodno osjetljivog jezika

Član 2a

Izrazi koji se u ovom zakonu koriste za fizička lica u muškom rodu podrazumijevaju iste izraze u ženskom rodu.”

Član 2

U članu 3 stav 1 na kraju tačke 4 tačka se zamjenjuje tačka-zarezom i dodaje šest novih tačaka koje glase:

“5) ustanova kulturnog nasljeđa je javno dostupna biblioteka, muzej, arhiv i ustanova filmskog ili audio nasljeđa;

6) pružalac usluga dijeljenja internetskog sadržaja je pružalac usluge informacionog društva čija je glavna ili jedna od glavnih svrha da čuva i omogućava javnosti pristup velikoj količini djela zaštićenih autorskim pravom koja su postavili korisnici i koji organizuje i promoviše ta djela u svrhu ostvarivanja dobiti;

7) usluga informacionog društva je svaka usluga informacionog društva koja se uobičajeno pruža uz naknadu, na daljinu, elektronskim putem i na lični zahtjev primaoca usluge;

8) istraživačke organizacije su univerziteti, uključujući njihove biblioteke, istraživački institut ili bilo koji drugi subjekat, čiji je primarni cilj sprovođenje naučnih istraživanja ili sprovođenje obrazovnih aktivnosti koje uključuju i sprovođenje naučnih istraživanja na neprofitnoj osnovi ili reinvestiranjem cijele dobiti u naučno istraživanje ili u skladu sa misijom od javnog interesa koja je propisana zakonom, na način da pristup rezultatima dobijenim tim naučnim istraživanjem ne može na preferencijalnoj osnovi da ima preduzeće koje vrši odlučujući uticaj na tu organizaciju;

9) rudarenje teksta i podataka je svaka automatizovana analitička tehnika koja ima za cilj analizu teksta i podataka u digitalnom obliku radi generisanja informacija koje uključuju, ali se ne ograničavaju na obrasce, trendove i korelacije;

10) štampana publikacija je zbirka koja se sastoji uglavnom od književnih djela novinarske prirode, uključujući i druga djela ili druge predmete zaštite pod uslovom da:

- predstavlja pojedinačnu stavku u okviru periodične ili redovno ažurirane publikacije pod jednim nazivom, kao što su novine ili časopis od opšteg ili posebnog interesa, isključujući periodične publikacije objavljene u naučne ili akademske svrhe;

- ima za cilj da široj javnosti pruži informacije u vezi sa vjestima ili drugim temama, i

- je objavljena u bilo kom mediju pod inicijativom, uređivačkom odgovornošću i kontrolom pružaoca usluga.“

Stav 2 briše se.

Član 3

U članu 20 stav 1 poslije tačke 10 dodaju se dvije nove tačke koje glase:

“10a) pravo retransmisije koja nije kablovska;

10b) pravo direktnog protoka;”.

Član 4

Član 29a mijenja se i glasi:

„Autor ima isključivo pravo da dozvoli ili zabrani istovremenu, nepromijenjenu i neskrraćenu retransmisiju, putem kablovskog ili mikrotalasnog sistema za javni prijem prve transmisije svog djela sadržanog u televizijskim ili radijskim programima namijenjenim za javni prijem, koja se sprovodi žicom ili putem vazduha, uključujući i satelitom, bez obzira na to kako je operator usluge kablovske retransmisije pribavio signale sa programom od radiodifuzne organizacije za potrebe retransmisije.“

Član 5

Poslije člana 29a dodaju se dva nova člana koji glase:

“Pravo retransmisije koja nije kablovska

Član 29b

Autor ima isključivo pravo da dozvoli ili zabrani istovremenu, nepromijenjenu i neskrraćenu retransmisiju, osim retransmisije iz člana 29a ovog zakona, namijenjenu za javni prijem, prve transmisije svog djela sadržanog u televizijskim ili radijskim programima namijenjenim za javni prijem, kada se ta prva transmisija sprovodi žicom ili putem vazduha, uključujući i satelitom, ali ne putem interneta, pod uslovom da:

1) retransmisiju vrši lice koje nije radiodifuzna organizacija koja je izvršila prvu transmisiju ili pod čijom kontrolom i odgovornošću je prva transmisija izvršena, bez obzira na to kako je lice koje vrši retransmisiju pribavilo signale sa programom od radiodifuzne organizacije za potrebe retransmisije;

2) se, kada se retransmisija sprovodi putem javno dostupne usluge elektronskih komunikacija koja omogućava pristup internetu i povezivanje sa gotovo svim krajnjim tačkama interneta, bez obzira na mrežnu tehnologiju i terminalnu opremu koja se upotrebljava, ista vrši u kontrolisanom okruženju, u kojem operator usluge retransmisije obezbjeđuje sigurnu retransmisiju ovlašćenim korisnicima.

Pravo direktnog protoka

Član 29c

Autor ima isključivo pravo da dozvoli ili zabrani korišćenje svog djela neophodnog za sprovođenje direktnog protoka.

Direktni protok iz stava 1 ovog člana je tehnički proces kojim radiodifuzna organizacija prenosi svoje signale sa programom distributeru signala na način da tokom tog prenošenja signala sa programom ti signali nijesu dostupni javnosti i nakon čega distributer signala saopštava javnosti te signale sa programom.

U smislu stava 1 ovog člana smatra se da radiodifuzna organizacija i distributer signala učestvuju u jedinstvenoj radnji saopštavanja javnosti za koju oboje treba da dobiju dozvolu nosilaca prava.”

Član 6

U članu 30a riječi: „čl. 28, 29, 29a i 30” zamjenjuju se riječima „čl. 28, 29, 29a, 29b i člana 30”.

Član 7

Poslije člana 31 dodaje se novi član koji glasi:

“Načelo države porijekla u pogledu prateće internetske usluge

Član 31a

Prateća internetska usluga je internetska usluga koja se sastoji u pružanju javnosti, od strane ili pod kontrolom i odgovornošću radiodifuzne organizacije:

- 1) televizijskih odnosno radijskih programa istovremeno sa ili u određenom vremenskom periodu nakon emitovanja programa od strane radiodifuzne organizacije, i
- 2) svih materijala koji su prateći uz to emitovanje.

Smatra se da je umnožavanje, saopštavanje javnosti i stavljanje na raspolaganje javnosti u pružanju prateće internetske usluge od strane radiodifuzne organizacije u državi članici Evropske unije ili državi Evropskog ekonomskog prostora izvršeno isključivo u toj državi članici ili državi u kojoj radiodifuzna organizacija ima sjedište.

Nosilac prava i radiodifuzna organizacija mogu ograničiti obim prava na korišćenje u pogledu pratećih internetskih usluga radiodifuzne organizacije.

Kod televizijskog programa stav 2 ovog člana se primjenjuje samo na sopstvene produkcije radiodifuzne organizacije koje je ta organizacija u potpunosti finansirala i na vijesti i programe o aktuelnim događajima (informativne programe), ali ne i na transmisiju sportskih događaja.

Prilikom utvrđivanja iznosa naknade za prava na koja se primjenjuje načelo države porijekla u skladu sa stavom 2 ovog člana, strane uzimaju u obzir sve aspekte pratećih internetskih usluga, naročito karakteristike usluga, uključujući trajanje internetske dostupnosti programa koji se pružaju tom uslugom, publiku i obezbijeđene jezičke verzije.

Primjena kriterijuma iz stava 5 ovog člana ne isključuje obračun iznosa plaćanja po osnovu prihoda radiodifuzne organizacije.

Saopštavanje javnosti iz stava 1 ovog člana obuhvata prava iz čl. 28, 29a, 29b i člana 30a ovog zakona.”

Član 8

U članu 36 poslije stava 3 dodaje se novi stav koji glasi:

“U slučaju umnožavanja autorskih djela fotokopiranjem ili sličnom tehnikom autor, pored prava na naknadu iz stava 3 ovog člana, ima pravo na naknadu i od pravnog ili fizičkog lica koje pruža usluge fotokopiranja uz naknadu.“

Dosadašnji st. 4, 5 i 6 postaju st. 5, 6 i 7.

Član 9

Poslije člana 38 dodaje se novi odsjek i šest novih članova koji glase:

“Odsjek 4a.

Posebne odredbe u vezi sa pružaocima usluga dijeljenja internetskog sadržaja

Odobrenje za pružaoca usluge dijeljenja internetskog sadržaja

Član 38a

Pružalac usluge dijeljenja internetskog sadržaja, prilikom omogućavanja javnosti pristupa djelima zaštićenim autorskim pravom koja su postavili njegovi korisnici, vrši radnju saopštavanja javnosti ili stavljanja na raspolaganje javnosti.

Za radnje iz stava 1 ovog člana potrebno je odobrenje nosilaca prava, u skladu sa odredbama ovog zakona o ustupanju prava.

Odobrenje iz stava 2 ovog člana obuhvata i radnje koje sprovode korisnici usluga koje spadaju u saopštavanje javnosti i stavljanje na raspolaganje javnosti, pod uslovom da korisnici ne postupaju u svrhu sticanja neposredne ili posredne ekonomske dobiti odnosno svojom

aktivnošću ne ostvaruju značajne prihode.

Ostvarivanje prava iz stava 1 ovog člana vrši se putem kolektivnog ustupanja sa proširenim dejstvom pod uslovima iz člana 167 ovog zakona.

Saopštavanje javnosti iz stava 1 ovog člana obuhvata prava iz čl. 28, 29a, 29b i 30 ovog zakona.

Posljedice nedostajanja odobrenja

Član 38b

Pružaoци usluge dijeljenja internetskog sadržaja koji ne dobiju odobrenje iz člana 38a ovog zakona odgovorni su za neovlašćene radnje saopštavanja javnosti, uključujući stavljanje na raspolaganje javnosti djela zaštićenih autorskim pravom, osim ako ne dokažu da su:

- 1) uložili najveći napor da dobiju odobrenje, i
- 2) uložili, u skladu sa visokim industrijskim standardima profesionalne pažnje, najveći napor da osiguraju nedostupnost posebnih djela u vezi sa kojima su nosioci prava pružaoцима usluga obezbijedili relevantne i neophodne informacije, i
- 3) postupili ekspeditivno, nakon što su od nosilaca prava primili dovoljno obrazloženo obavještenje, u onemogućavanju pristupa prijavljenim djelima ili njihovom uklanjanju iz njihovih usluga i uložili najveći napor da spriječe njihovo buduće postavljanje u skladu sa tačkom 2 ovog stava.

Prilikom utvrđivanja da li je pružalac usluga ispunio svoje obaveze iz stava 1 ovog člana, a u cilju primjene načela srazmjernosti, uzima se u obzir:

- 1) vrsta i obim usluge, publika i vrsta djela koje su postavili korisnici usluge; i
- 2) dostupnost odgovarajućih i učinkovitih sredstava i njihova cijena za pružaoce usluga.

Nosilac prava treba da propisno obrazloži razloge za zahtjeve da se onemogući pristup njegovim posebnim djelima ili da se ta djela uklone.

Posebne odredbe u vezi sa novim i malim pružaoцима usluga dijeljenja internetskog sadržaja

Član 38c

Pružaoци usluga dijeljenja internetskog sadržaja čije su usluge bile dostupne javnosti u Evropskoj uniji kraće od tri godine i koji imaju godišnji promet manji od deset miliona eura, obračunat u skladu sa Preporukom Komisije 2003/361 od 6. maja 2003. godine koja se odnosi na definiciju mikro, malih i srednjih preduzeća dužni su da se pridržavaju člana 38b stav 1 tačka 1 ovog zakona i postupaju ekspeditivno, po prijemu dovoljno obrazloženog obavještenja, da onemoguće pristup prijavljenim djelima ili da ta djela uklone iz svojih usluga.

Ako prosječan broj mjesečnih jedinstvenih posjetilaca usluge dijeljenja internetskog sadržaja prelazi pet miliona u prethodnoj kalendarskoj godini, primjenjuje se član 38b stav 1 tačka 2 ovog zakona.

Odnos prema odredbama koje isključuju odgovornost pružalaca hostinga

Član 38d

Odredbe zakona kojim se uređuje elektronska trgovina o ograničenju odgovornosti pružaoца usluge trajnijeg skladištenja podataka (hostinga) ne primjenjuju se na odgovornost pružaoца usluge dijeljenja internetskog sadržaja kojom se vrši saopštavanje javnosti ili stavljanje na raspolaganje javnosti u skladu sa odredbama čl. 38a, 38b i 38c i čl. 38e i 38f ovog zakona, osim ako to lice pruža usluge za svrhe koje nijesu obuhvaćene odredbama čl. 38a, 38b i 38c i čl. 38e i 38f ovog zakona.

Ograničenja autorskih prava kod pružanja usluge dijeljenja internetskog sadržaja

Član 38e

Saradnja između pružalaca usluga dijeljenja internetskog sadržaja i nosilaca prava iz čl. 38a i 38b ovog zakona ne smije dovesti do sprečavanja dostupnosti djela koja su postavili korisnici, a kojima se ne vrši povreda autorskih prava, kao i kada su takva djela obuhvaćena ograničenjima prava.

Na postavljanje i stavljanje na raspolaganje sadržaja koji su generisali korisnici u vezi sa uslugama dijeljenja internetskog sadržaja primjenjuju se čl. 50, 53 i 53a ovog zakona.

Pružaoци usluga dijeljenja internetskog sadržaja dužni su da korisnike svojih usluga obavijeste o uslovima pod kojim korisnici mogu da koriste djela u skladu sa ograničenjima autorskih prava propisani ovim zakonom.

Drugi odnosi korisnika sa pružaocem usluge dijeljenja internetskog sadržaja

Član 38f

U slučaju primjene čl. 38a do 38e ovog zakona ne postoji opšta obaveza praćenja podataka od strane pružaoca usluga u skladu sa zakonom kojim se uređuje elektronska trgovina.

Pružaoци usluga dijeljenja internetskog sadržaja obezbjeđuju nosiocima prava, na njihov zahtjev, adekvatne informacije o funkcionisanju njihovih praksi u pogledu saradnje u primjeni čl. 38b i 38c ovog zakona i informacije o korišćenju djela pod uslovom da je to obuhvaćeno ugovorima o ustupanju između pružalaca usluga i nosilaca prava.

Pružaoци usluga dijeljenja internetskog sadržaja dužni su da uspostave efikasan i brz mehanizam za prigovore i obeštećenje koji je dostupan korisnicima njihovih usluga u slučaju sporova u vezi onemogućavanja pristupa ili uklanjanja djela koja su oni postavili.

Prigovori podnijeti u okviru mehanizma iz stava 3 ovog člana obrađuju se bez nepotrebnog odlaganja, a odluke o onemogućavanju pristupa ili uklanjanju postavljenog sadržaja podliježu provjeri od strane ovlašćenih lica.

Rješavanje sporova u vezi sa onemogućavanjem pristupa ili uklanjanjem djela koje su postavili korisnici može biti predmet medijacije koja se sprovodi pred organom nadležnim za alternativno rješavanje sporova u građansko-pravnim odnosima i postupka pred nadležnim sudom.“

Član 10

U članu 45 stav 1 riječi: „čl. 76“ zamjenjuju se riječima: „čl. 69k, 76“.

Član 11

Poslije člana 50 dodaju se dva nova člana koji glase:

“Pravo na rudarenje teksta i podataka od strane istraživačkih organizacija i ustanova kulturnog naslijeđa

Član 50a

Dozvoljeno je istraživačkoj organizaciji i ustanovi kulturnog naslijeđa, bez sticanja odgovarajućeg imovinskog prava i bez plaćanja naknade, da umnožava djela kojima ima zakonit pristup radi rudarenja teksta i podataka isključivo u svrhu naučnog istraživanja.

Kopije djela izrađene u skladu sa stavom 1 ovog člana čuvaju se uz odgovarajući nivo bezbjednosti i mogu se zadržati ako je to opravdano samo za potrebe naučnog istraživanja, a naročito za provjeru rezultata istraživanja.

Nosiocima prava je dozvoljeno da primjenjuju neophodne mjere radi osiguranja

bezbjednosti i integriteta mreža i baza podataka u kojima su djela skladištena.

Organ državne uprave nadležan za poslove nauke može, uzimajući u obzir mišljenja nosilaca prava, istraživačkih organizacija i ustanova kulturnog nasljeđa, potrebu obezbjeđivanja adekvatnog nivoa bezbjednosti umnoženih djela, njihovog korišćenja u legitimne svrhe i potrebu da se osigura adekvatan nivo bezbjednosti i integriteta mreža i baza podataka u kojima su djela skladištena, utvrditi detaljne procedure i sredstva koja odražavaju opšte dogovorene najbolje prakse za ispunjavanje obaveza iz st. 2 i 3 ovog člana.

Pravo na rudarenje teksta i podataka od strane ostalih subjekata

Član 50b

Subjektima koji nijesu istraživačke organizacije i ustanove kulturnog nasljeđa dozvoljeno je, bez sticanja odgovarajućeg imovinskog prava i bez plaćanja naknade, da umnožavaju djela kojima imaju zakonit pristup isključivo u svrhu rudarenja teksta i podataka, osim ako je nosilac prava izričito zadržao to korišćenje na odgovarajući način.

Kopije djela umnoženih u skladu sa stavom 1 ovog člana mogu se zadržati najduže onoliko koliko je potrebno za potrebe rudarenja teksta i podataka.

Na kopije djela umnoženih u skladu sa stavom 1 ovog člana primjenjuju se odredbe člana 50a st. 2 i 3 ovog zakona.

U slučaju djela koja su stavljena na raspolaganje javnosti na način da im lica iz javnosti mogu pristupiti sa mjesta i u vrijeme koje oni odaberu, zadržavanje nosilaca prava iz stava 1 ovog člana mora biti izvršeno uz korišćenje mašinski čitljivih sredstava.“

Član 12

Član 51 mijenja se i glasi:

„Dozvoljeno je da, bez sticanja odgovarajućeg imovinskog prava i bez plaćanja naknade, obrazovne ustanove isključivo u svrhu ilustracije u vezi sa obrazovanjem i u mjeri opravdanoj ovom svrhom (predškolska i školska nastava, istraživanje, ispiti) i bez postizanja neposredne ili posredne imovinske koristi:

- 1) umnožavaju i saopštavaju javnosti, kao i da stavljaju na raspolaganje javnosti objavljeno djelo u obliku neposredne nastave;
- 2) javno izvode objavljeno djelo na školskim proslavama bez plaćanja ulaznice i pod uslovom da interpretatori ne primaju naknadu za svoje interpretacije;
- 3) javno saopštavaju, u smislu člana 30 ovog zakona emitovane školske tv i radio emisije.

Korišćenje iz stava 1 ovog člana dozvoljeno je pod uslovom da se odvija pod odgovornošću obrazovne ustanove, u njenim prostorijama ili drugim mjestima, ili putem bezbjednog elektronskog okruženja dostupnog samo učenicima ili studentima te obrazovne ustanove i nastavnom osoblju.

Smatra se da do korišćenja iz stava 1 ovog člana posredstvom bezbjednog elektronskog okruženja dolazi isključivo u državama članicama Evropske unije ili državama Evropskog ekonomskog prostora u kojima je osnovana obrazovna ustanova.”

Član 13

Poslije člana 52 dodaje se novi član koji glasi:

“Umnožavanje za potrebe čuvanja

Član 52a

Bez sticanja odgovarajućeg imovinskog prava i bez plaćanja naknade, ustanovama

kulturnog nasljeđa je dozvoljeno da umnožavaju djela koja trajno sačinjavaju njihove zbirke, u bilo kom obliku ili na bilo kom nosaču, za potrebe čuvanja tih djela ako je to urađeno u obimu potrebnom za tu svrhu.”

Član 14

U članu 61 poslije stava 1 dodaju se dva nova stava koji glase:

“Pored prava iz stava 1 ovog člana, bez sticanja odgovarajućeg imovinskog prava i bez plaćanja naknade, sljedeći zakoniti korisnici mogu da umnožavaju objavljene baze podataka ili njene kopije:

- 1) istraživačka organizacija i ustanova kulturnog nasljeđa pod uslovima i u svrhu iz člana 50a ovog zakona;
- 2) drugi subjekti osim istraživačke organizacije i ustanove kulturnog nasljeđa pod uslovima i u svrhu iz člana 50a ovog zakona;
- 3) ustanova kulturnog nasljeđa pod uslovima i u svrhu iz člana 52a ovog zakona.

Pored prava iz stava 1 ovog člana, bez sticanja odgovarajućeg imovinskog prava i bez plaćanja naknade, obrazovna ustanova pod uslovima i u svrhu iz člana 51 ovog zakona i ustanova kulturnog nasljeđa pod uslovima iz člana 69k ovog zakona, kao zakoniti korisnik objavljene baze podataka ili njene kopije može tu bazu podataka ili njenu kopiju:

- 1) privremeno ili trajno umnožavati;
- 2) prerađivati, prevoditi, adaptirati i mijenjati na bilo koji drugi način;
- 3) saopštavati je javnosti u bilo kom obliku, prikazivati ili javno izvoditi;
- 4) umnožavati, distribuirati, saopštavati javnosti, prikazivati ili javno izvoditi rezultate radnji iz tačke 2 ovog stava.”

U stavu 2 riječi: „stav 1“ zamjenjuje se riječima: „st. 1, 2 i 3“.

U stavu 3 riječi: „st. 1 i 2“ zamjenjuju se riječima: „st. 1, 2 i 3“.

Dosadašnji st. 2 i 3 postaju st. 4 i 5.

Član 15

Poslije člana 69h dodaje se novi odjeljak i devet novih članova koji glase:

“ODJELJAK G KORIŠĆENJE DJELA KOJA SU NEDOSTUPNA NA TRŽIŠTU

Djela koja su nedostupna na tržištu

Član 69i

U smislu st. 2, 3 i 4 ovog člana i čl. 69j do 69r ovog zakona, djelo se smatra nedostupnim na tržištu kada se u dobroj vjeri može pretpostaviti da cijelo djelo nije dostupno javnosti kroz uobičajene kanale distribucije, nakon što je uložena razuman napor da se utvrdi da li je to djelo dostupno javnosti.

Prilikom utvrđivanja statusa djela koje je nedostupno na tržištu ne uzima se u obzir tržišna dostupnost djela kojem je iscrpljeno imovinsko pravo iz člana 42 ovog zakona i dostupnost preradama djela.

U pogledu zbirke djela, razuman napor iz stava 1 ovog člana može se ograničiti na ispitivanje tržišne dostupnosti odabranih djela koja pripadaju zbirci, osim ako činjenice ukazuju da predmet utvrđivanja treba da bude raspoloživost pojedinačnih djela.

Ako je vjerovatno da je prvo otkrivanje djela na datom jeziku izvršeno na teritoriji države članice Evropske unije ili države Evropskog ekonomskog prostora, razuman napor iz stava 1 ovog člana treba da obuhvata i procjenu tržišne dostupnosti djela u toj državi.

Neisključiva ustupanja djela koja su nedostupna na tržištu

Član 69j

Reprezentativna organizacija za kolektivno ostvarivanje prava koja ispunjava uslove iz člana 167 stav 1 i stav 2 tač. 2 i 3 ovog zakona može ustanovi kulturnog nasljeđa osnovanoj u Crnoj Gori odobriti neisključivo ustupanje prava umnožavanja, distribuiranja, saopštavanja javnosti i stavljanja na raspolaganje javnosti djela koja su nedostupna na tržištu koja se trajno nalaze u zbirci te ustanove, u nekomercijalne svrhe.

Odobrenjem iz stava 1 ovog člana može se dozvoliti korišćenje djela koja su nedostupna na tržištu ustanovama kulturnog nasljeđa u bilo kojoj državi članici Evropske unije ili državi Evropskog ekonomskog prostora.

Ograničenje korišćenja djela koja su nedostupna na tržištu

Član 69k

Ako nijedna organizacija za kolektivno ostvarivanje prava ne ispunjava uslove iz člana 167 ovog zakona u odnosu na određenu vrstu djela koja su nedostupna na tržištu, ustanovi kulturnog nasljeđa dozvoljeno je da bez sticanja odgovarajućeg imovinskog prava i bez plaćanja naknade, umnožava, saopštava javnosti i stavlja na raspolaganje javnosti na nekomercijalnim internet stranicama djela koja su nedostupna na tržištu ovog tipa, pod uslovom da se trajno nalaze u zbirci te ustanove, u nekomercijalne svrhe.

Korišćenje djela koja su nedostupna na tržištu koje je dopušteno u skladu sa izuzetkom iz stava 1 ovog člana u državi članici Evropske unije ili državi Evropskog ekonomskog prostora od strane ustanove kulturnog nasljeđa osnovane u Crnoj Gori smatra se da se vrši isključivo u Crnoj Gori.

Isključenje odobravanja i ograničenja za korišćenje djela koja su nedostupna na tržištu

Član 69l

Odredbe čl. 69j i 69k ovog zakona ne primjenjuju se na skupove djela koja su nedostupna na tržištu ako, kao rezultat pretrage obavljene u dobroj vjeri i sa dužnom pažnjom, postoje dokazi da se ti skupovi pretežno sastoje od:

1) djela, osim kinematografskih ili audiovizuelnih djela, koja su prvi put objavljena ili, u nedostatku objavljivanja, prvi put emitovana u državi koja nije država članica Evropske unije ili država Evropskog ekonomskog prostora;

2) kinematografskih ili audiovizuelnih djela čiji producenti imaju sjedište ili prebivalište u državi koja nije država članica Evropske unije ili država Evropskog ekonomskog prostora; ili

3) djela državljana države koja nije država članica Evropske unije ili države Evropskog ekonomskog prostora u kojoj se nakon pretrage obavljene u dobroj vjeri i sa dužnom pažnjom u skladu sa tač. 1 i 2 ovog stava nije mogla utvrditi nijedna država članica Evropske unije ili država Evropskog ekonomskog prostora ili treća zemlja.

Stav 1 ovog člana ne primjenjuje se ako je organizacija za kolektivno ostvarivanje prava u smislu člana 167 ovog zakona u dovoljnoj mjeri reprezentativna da zastupa nosioce prava na djelima iz stava 1 ovog člana iz odgovarajuće treće države koja nije država članica Evropske unije ili država Evropskog ekonomskog prostora.

Mjere publiciteta

Član 69m

Ustanove kulturnog nasljeđa zainteresovane za korišćenje djela koja su nedostupna na tržištu ili organizacija za kolektivno ostvarivanje prava zainteresovana za izdavanje

ovlašćenja za korišćenje tih djela treba da podnese zahtjev organu državne uprave nadležnom za poslove kulture za registraciju na Portalu djela nedostupnih na tržištu, kojim upravlja Zavod za intelektualnu svojinu Evropske unije, preko sistema informaciono-komunikacionih tehnologija (u daljem tekstu: IKT sistem) koji se koristi za rad ovog portala.

Organ državne uprave nadležan za poslove kulture registruje podnosioca zahtjeva na portalu iz stava 1 ovog člana odnosno donosi rješenje kojim se odbija pristup tom portalu iz razloga što podnosilac zahtjeva nije jedan od subjekata iz stava 1 ovog člana, u skladu sa zakonom kojim se uređuje upravni postupak.

Objavljivanje na portalu

Član 69n

Organizacija za kolektivno ostvarivanje prava prije početka korišćenja djela koja su nedostupna na tržištu i šest meseci prije nego što ta djela treba da budu predstavljena javnosti, objavljuje na portalu iz člana 69m ovog zakona:

1) podatke koji omogućavaju identifikaciju djela, njegovog autora, relevantnog producenta ili izdavača;

2) podatke o obimu korišćenja na koje neisključivo ustupanje iz člana 69j stav 1 ovog zakona daje pravo;

3) kontakt podatke o stranama u neisključivom ustupanju iz tačke 2 ovog stava.

Kada organizacija za kolektivno ostvarivanje prava odobri drugo neisključivo ustupanje koje se odnosi na isto djelo istog nosioca prava, dužna je da proširi evidenciju na portalu iz člana 69m ovog zakona podacima iz stava 1 tač. 2 i 3 ovog člana u vezi sa dodatnim ustupanjem, a predstavljanje djela javnosti počinje šest mjeseci nakon proširenja evidencije.

Prigovor na korišćenje djela koje je nedostupno na tržištu

Član 69o

Nosilac prava može u bilo kom trenutku da podnese prigovor na korišćenje djela koje je nedostupno na tržištu koje je dozvoljeno ustupanjem u skladu sa članom 69j ovog zakona putem obavještenja dostavljenog posredstvom IKT sistema.

Organizacija za kolektivno ostvarivanje prava koja primi obavještenje iz stava 1 ovog člana prestaje da nudi ustupanja u obimu koji je obuhvaćen obavještenjem.

Ustanova kulturnog naslijeđa koja primi obavještenje iz stava 1 ovog člana:

1) ne smije početi da koristi djelo u obimu koji je obuhvaćen obavještenjem, ili

2) mora prestati da koristi djelo u obimu koji je obuhvaćen obavještenjem u roku od mjesec dana od prijema obavještenja.

Organ državne uprave nadležan za poslove kulture, uzimajući u obzir postojeće funkcionalnosti portala iz člana 69m ovog zakona, kao i potrebu da se obezbijedi zaštita interesa nosilaca prava i djelotvorna razmjena informacija o dostupnosti ovlašćenja, korišćenju i primjedbama na korišćenje djela koja su nedostupna na tržištu između nosilaca prava, organizacija za kolektivno ostvarivanje prava i ustanova kulturnog naslijeđa, može odrediti dodatne odgovarajuće mjere publiciteta i obaveze obavještavanja u vezi sa tim.

U slučaju postojanja dokaza koji ukazuju da bi se mjere iz stava 4 ovog člana mogle djelotvornije pokrenuti u drugoj državi članici Evropske unije, državi Evropskog ekonomskog prostora ili trećoj državi, te mjere publiciteta obuhvataju i te države.

Izuzeci u pogledu nosioca obaveza obavještavanja

Član 69p

U slučaju kada je korišćenje djela koja su nedostupna na tržištu dozvoljeno u skladu

sa ograničenjem iz člana 69k ovog zakona, obavezu objavljivanja iz člana 69n stav 1 ovog zakona ispunjava ustanova kulturnog nasljeđa.

Umjesto pružanja informacija u skladu sa članom 69n stav 1 tač. 2 i 3 ovog zakona, ustanova kulturnog nasljeđa objavljuje informacije o obimu korišćenja djela koja su nedostupna na tržištu pod ograničenjem i svoje kontakt podatke.

Prigovor

Član 69r

Nosilac prava može podnijeti prigovor na korišćenje djela koja su nedostupna na tržištu pod ograničenjem iz člana 69k ovog zakona na način propisan članom 69o ovog zakona.”

Član 16

U članu 74 u nazivu člana poslije riječi „ustupanja“ dodaju se riječi: „i načelo odgovarajuće i srazmjerne naknade“.

Poslije stava 1 dodaje se novi stav koji glasi:

“Ugovorom o ustupanju mora biti garantovano pravo autora da primi odgovarajuću i srazmjernu naknadu za korišćenje njegovih djela.”

Član 17

Član 82 mijenja se i glasi:

“Honorar, naknada i mehanizam usklađivanja ugovora

Član 82

Honorar i naknada koji nijesu određeni ugovorom, odnosno drugim aktom o ustupanju autorskog prava, autoru moraju garantovati odgovarajuću i srazmjernu naknadu koja se utvrđuje uzimajući u obzir naročito uobičajene naknade za određenu kategoriju djela, obim i trajanje korišćenja i druge okolnosti slučaja.

Ako ne postoji kolektivni sporazum između reprezentativnih udruženja autora i reprezentativnih udruženja korisnika kojim se uređuje otklanjanje nesrazmjernosti utvrđenih naknada, a prvobitno dogovorena naknada se pokaže nesrazmjerno niskom u poređenju sa svim naknadnim relevantnim prihodima ostvarenim od korišćenja djela, autor ili njegov zastupnik ima pravo da zahtijeva dodatnu, odgovarajuću i pravičnu naknadu od strane sa kojom je zaključio ugovor o korišćenju njegovih prava ili njenih pravnih sljedbenika.”

Član 18

Član 83 mijenja se i glasi:

“Obaveza transparentnosti

Član 83

Sticalac ili njegov pravni sljedbenik dužan je da autoru koji mu je ustupio svoje pravo redovno i ažurno, najmanje jednom godišnje, dostavlja relevantne i sveobuhvatne informacije o korišćenju djela, naročito u pogledu načina korišćenja, svih ostvarenih prihoda i dospjele naknade.

Ako je pravo bilo predmet naknadnog ustupanja, dodatne informacije o korišćenju djela daje treća strana koja je stekla prava, osim ako je primarni sticalac u posjedu svih informacija neophodnih za ispunjenje obaveza iz stava 1 ovog člana, a primarni sticalac, u slučaju potrebe, pruža informacije o identitetu uključenih trećih strana.

Sticalac i treća strana iz st. 1 i 2 ovog člana i korisnik dužni su da vode evidenciju o korišćenju djela i vode knjige o prihodima i dokumentaciju na osnovu koje se utvrđuje

naknada i da na propisno obrazložen zahtjev omogućće autoru ili njegovom zastupniku uvid u te evidencije, knjige i dokumentaciju.

Stav 1 ovog člana ne primjenjuje se ako stvaralački doprinos autora cjelokupnom djelu nije značajan, osim ako dokaže da su mu informacije potrebne za traženje dodatne naknade iz člana 82 stav 2 ovog zakona od korisnika djela ili njegovog pravnog sledbenika.

Organ državne uprave nadležan za poslove kulture, uzimajući u obzir načelo srazmjernosti i potrebu za obezbjeđivanjem visokog stepena transparentnosti u svim sektorima, može, kada je to opravdano, utvrditi slučajeve kada se vrsta i nivo informacija koje se dostavljaju autoru treba ograničiti do nivoa koji se razumno može očekivati, posebno kada je administrativno opterećenje koje proizilazi iz obaveze nesrazmjerno u svijetlu prihoda ostvarenih korišćenjem djela.”

Član 19

Član 84 mijenja se i glasi:

“Raskid ili izmjena ugovora radi oduzimanja prava

Član 84

Autor može oduzeti ustupljeno autorsko imovinsko pravo raskidom ugovora, odnosno promijeniti vrstu ustupanja iz isključivog u neisključivo izmijenom uslova ugovora, ako isključivi sticalac dozvole ili prava, u okolnostima u kojima se ne može razumno očekivati da ih autor ispravi, ne ostvaruje to pravo ili ostvaruje stečeno pravo u obimu manjem od ugovorenog, čime ugrožava interese autora.

Autor ne može ostvariti pravo iz stava 1 ovog člana prije isteka roka od dvije godine od dana ustupanja autorskog imovinskog prava.

Izuzetno od stava 2 ovog člana, za prilog namijenjen za objavljivanje, odnosno izdavanje u dnevnom štampanom mediju, rok je tri mjeseca, a za periodični štampani medij šest mjeseci od dana ustupanja imovinskog prava.

Autor je dužan da, prije oduzimanja prava odnosno raskida ugovora ili izmjene uslova ugovora iz stava 1 ovog člana, sticaocu dozvole ili prava ostavi primjeren rok za ostvarivanje stečenog prava, odnosno za ostvarivanje prava u obimu koji je ugovoren.

Član 20

Poslije člana 84 dodaje se novi član koji glasi:

“Ništavost i odricanje od prava

Član 84a

Ugovorne odredbe kojima se autor onemogućava da koristi svoja prava iz člana 82 stav 2 i čl. 83 i 84 ovog zakona ništave su, a autor se ne može odreći nijednog od tih prava.

Član 82 stav 2 i čl. 83 i 84 ovog zakona ne primjenjuju se na autore računarskog programa.”

Član 21

Poslije člana 113 dodaju se tri nova člana koji glase:

“Ograničenja prava na računarskom programu u pogledu rudarenja teksta i podataka

Član 113a

Dozvoljeno je, bez sticanja odgovarajućeg imovinskog prava i bez plaćanja naknade, pod uslovima i isključivo u svrhu iz člana 50b ovog zakona:

1) umnožavati računarski program bilo kojim sredstvima i u bilo kom obliku, djelimično ili u potpunosti;

2) prerađivati, prevoditi, adaptirati i mijenjati na bilo koji drugi način računarski program i umnožavati njegove rezultate.

Ograničenja prava na računarskom programu za obrazovnu ustanovu i u pogledu djela koja su nedostupna na tržištu

Član 113b

Bez sticanja odgovarajućeg imovinskog prava i bez plaćanja naknade obrazovna ustanova pod uslovima i u svrhu iz člana člana 51 ovog zakona i ustanova kulturnog nasljeđa pod uslovima iz člana 69k ovog zakona mogu:

- 1) umnožavati računarski program bilo kojim sredstvima i u bilo kom obliku, djelimično ili u potpunosti;
- 2) prerađivati, prevoditi, adaptirati i mijenjati na bilo koji drugi način računarski program i umnožavati njegove rezultate;
- 3) distribuirati javnosti i davati u zakup originalni računarski program ili njegove kopije.

Ograničenja prava na računarskom programu za potrebe čuvanja djela

Član 113c

Ustanova kulturnog nasljeđa može, bez sticanja odgovarajućeg imovinskog prava i bez plaćanja naknade, pod uslovima i isključivo u svrhu iz člana 52a ovog zakona da umnožava računarski program bilo kojim sredstvima i u bilo kom obliku, djelimično ili u potpunosti."

Član 22

U članu 116 poslije riječi „autora,“ dodaju se riječi: „o korišćenju djela u pogledu usluga dijeljenja internetskog sadržaja,“, poslije riječi: "rokova autorskog prava,“ dodaju se riječi: "o korišćenju djela koja su nedostupna na tržištu", a riječi: "do 138" zamjenjuju se riječima: "do 138a".

Član 23

Poslije člana 138 dodaje se novi odjeljak i tri nova člana koji glase:

“ODJELJAK F

PRAVA IZDAVAČA ŠTAMPANIH PUBLIKACIJA

Isključiva prava na štampanim publikacijama

Član 138a

Izdavač štampanih publikacija osnovan u Crnoj Gori u pogledu internetskog korišćenja njegovih štampanih publikacija od strane pružalaca usluga informacionog društva u smislu zakona kojim se uređuju elektronske komunikacije, u skladu sa pravima nosilaca prava čija su djela ili drugi predmeti zaštite uvršteni u štampanu publikaciju, ima isključivo pravo da dozvoli ili zabrani:

- 1) umnožavanje njegovih štampanih publikacija;
- 2) stavljanje štampanih publikacija na raspolaganje javnosti.

Stav 1 ovog člana ne se primjenjuje na:

- 1) korišćenje štampanih publikacija od strane pojedinaca pod uslovom da se to ne radi radi sticanja neposredne ili posredne imovinske koristi;
- 2) radnje hiperlinkovanja;
- 3) upotrebu pojedinačnih riječi ili vrlo kratkih izvoda iz štampanih publikacija.

Ostvarivanje prava iz stava 1 ovog člana vrši se putem kolektivnog ustupanja sa proširenim dejstvom pod uslovima iz člana 167 ovog zakona.

Pravo izdavača štampe iz stava 1 ovog člana ne:

1) lišava autore i druge nosioce prava na djelima ili drugim predmetima zaštite koji su uvršteni u štampanu publikaciju prava da ih samostalno koriste van okvira štampanih publikacija;

2) zabranjuje korišćenje djela ili drugih predmeta zaštite koji su uvršteni u štampanu publikaciji od strane drugih korisnika, pod uslovom da je do tog uvrštavanja došlo na osnovu neisključivog ustupanja;

3) zabranjuje korišćenje djela ili drugih predmeta zaštite kojima je zaštita istekla.

Jednak udio autora

Član 138b

Autor djela uvrštenog u štampanu publikaciju ima pravo na jednak udio sa izdavačem štampe u naknadi za korišćenje iz člana 138a stav 1 ovog zakona.

Trajanje zaštite

Član 138c

Prava iz člana 138a ovog zakona traju do isteka dvije godine od dana objavljivanja štampane publikacije.”

Član 24

U članu 144 stav 1 na kraju tačke 4 tačka se zamjenjuje tačka-zarezom i dodaje pet novih tačaka koje glase:

“5) podataka od strane istraživačke organizacije i ustanove kulturnog nasljeđa pod uslovima i u svrhe iz člana 50a ovog zakona;

6) podataka od strane ostalih subjekata pod uslovima i u svrhe iz člana 50b ovog zakona;

7) podataka od strane obrazovne ustanove pod uslovima i u svrhe iz člana 51 ovog zakona;

8) podatke od strane ustanove kulturnog nasljeđa pod uslovima i u svrhe iz člana 52a ovog zakona;

9) baze podataka koja je nedostupna na tržištu od strane ustanove kulturnog nasljeđa pod uslovima iz člana 69k ovog zakona.”

Član 25

U članu 147 stav 3 riječ “ugovorom,” briše se.

Član 26

U članu 148 stav 1 riječ “predugovor” zamjenjuje se riječima: “ugovor ili punomoćje”.

Poslije stava 1 dodaje se novi stav koji glasi:

„U zahtjevu za izdavanje dozvole za obavljanje djelatnosti iz člana 147 stav 7 ovog zakona, organizacija za kolektivno ostvarivanje prava dužna je da navede za koju vrstu prava, za koje predmete zaštite i za koji oblik kolektivnog ostvarivanja prava iz člana 148a ovog zakona traži izdavanje dozvole, kao i za koju kategoriju nosilaca prava (autora odnosno nosilaca srodnih prava).”

Dosadašnji stav 2 postaje stav 3.

Član 27

U članu 148a stav 1 tačka 2 riječi: “ostvarivanja na dobrovoljnoj osnovi” zamjenjuju se riječju “ustupanja”.

Stav 2 mijenja se i glasi:

“U slučaju iz stava 1 tačka 1 ovog člana organizacija za kolektivno ostvarivanje prava može da kolektivno ostvaruje prava samo za one nosioce prava i na onim predmetima zaštite za koje su je ti nosioci prava ovlastili za zastupanje.”

Član 28

U članu 149 stav 1 tačka 3 riječi: “predugovore o zastupanju većine” zamjenjuju se riječima: “ugovore ili punomoćja o zastupanju značajnog dijela”.

U tački 4 poslije riječi “zaposleno” dodaju se riječi: “sa punim radnim vremenom, u kontinuitetu,”.

Poslije stava 1 dodaje se sedam novih stavova koji glase:

„Prilikom utvrđivanja da li su ispunjeni uslovi u pogledu zastupanja značajnog dijela domaćih nosilaca prava iz stava 1 tačka 3 ovog člana, uzima se u obzir broj nosilaca prava koji je moguće utvrditi na osnovu dostupnih podataka, kao i obim korišćenja njihovih djela i drugih predmeta zaštite.

U slučaju da licima iz stava 1 tačka 4 ovog člana prestane radni odnos, organizacija za kolektivno ostvarivanje prava dužna je da o tome, bez odlaganja, obavijesti Ministarstvo.

Izuzetno od stava 1 tačka 4 ovog člana, obavljanje pravnih i računovodstvenih poslova organizacija za kolektivno ostvarivanje prava može pisanim ugovorom povjeriti advokatu upisanom u imenik Advokatske komore Crne Gore i pravnom licu koje je registrovano za obavljanje djelatnosti računovodstva.

U slučaju iz stava 4 ovog člana, organizacija za kolektivno ostvarivanje prava dužna je da nadzire obavljanje tih poslova i osigura kontinuitet ugovornog odnosa.

U slučaju prestanka ugovornog odnosa iz stava 4 ovog člana, organizacija za kolektivno ostvarivanje prava je dužna da o tome bez odlaganja obavijesti Ministarstvo.

Organizacija za kolektivno ostvarivanje prava može pisanim ugovorom povjeriti drugoj organizaciji za kolektivno ostvarivanje prava obavljanje određenih poslova vezanih za kolektivno ostvarivanja prava.

Obavljanje određenih administrativnih, tehničkih ili pomoćnih poslova, kao što su izdavanje računa korisnicima ili raspodjela pripadajućih iznosa nosiocima prava, organizacija za kolektivno ostvarivanje prava može pisanim ugovorom povjeriti drugom fizičkom ili pravnom licu, uz obavezu vršenja nadzora nad obavljanjem tih poslova.”

Član 29

U članu 151 stav 1 tačka 2 poslije riječi “djelatnosti” dodaju se riječi: “kolektivnog ostvarivanja prava”.

U tački 3 poslije riječi “utvrđene” dodaju se riječi: “nedostatke i”, a poslije riječi “radu” tačka se briše i dodaju riječi: “koji utiču na ispunjavanje uslova za obavljanje djelatnosti kolektivnog ostvarivanja prava iz člana 149 ovog zakona ili ako teže ili ponovljeno vrši povrede odredbi ovog zakona.”.

Poslije stava 2 dodaje se novi stav koji glasi:

„Ministarstvo može na obrazloženi zahtjev organizacije za kolektivno ostvarivanje prava produžiti rok za otklanjanje nepravilnosti.“

Član 30

U članu 155 stav 1 poslije tačke 1 dodaju se dvije nove tačke koje glase:

“1a) retransmisije koja nije kablovska predmeta zaštite, uključujući retransmisiju koja se vrši isključivo putem interneta van kontrolisanog okruženja u smislu člana 29b tačka 2 ovog zakona, osim emisija radiodifuznih organizacija iz sopstvene produkcije, bez obzira da li se radi o njihovim sopstvenim pravima ili pravima stečenim od drugih nosioca prava;

1b) direktnog protoka iz člana 29c ovog zakona u pogledu ovlašćenja dobijenih od distributera signala za transmisiju;”.

Član 31

U članu 155a poslije stava 5 dodaje se novi stav koji glasi:

„St. 1 do 4 ovog člana primjenjuju se i na kolektivno ostvarivanje prava iz čl. 29b i 29c ovog zakona u pogledu ovlašćenja dobijenih od strane distributera signala za transmisiju.”

Član 32

U članu 155b stav 1 poslije riječi „operateri“ dodaje se zarez i riječi: „operatori usluge retransmisije“, a riječi: „kablovske retransmisije“ zamjenjuju se riječima: „retransmisije iz čl. 29a i 29b ovog zakona“.

Član 33

U članu 159a poslije stava 5 dodaje se novi stav koji glasi:

“Licima koja upravljaju poslovanjem organizacije za kolektivno ostvarivanje prava smatraju se izvršni direktor i članovi upravnog odbora.”

Član 34

U članu 162 stav 6 poslije riječi “stipendije” zarez se briše i dodaju riječi: “za kulturna i umjetnička obrazovanja,“, a riječi: „kulture manjinskih zajednica“ zamjenjuju se riječima: „umjetnosti i kulture“.

Poslije stav 6 dodaju se četiri nova stava koji glase:

“Organizacija za kolektivno ostvarivanje prava može, pored ukupnih odbitaka za naknade za upravljanje pravima iz stava 1 ovog člana i drugih odbitaka iz stava 6 ovog člana, odlučiti da se iz ukupne mase prihoda od prava najviše 3% utroši na mjere usmjerene protiv piraterije i krivotvorenja, kao i na druge mjere usmjerene na podizanje nivoa svijesti o značaju autorskog i srodnih prava (organizacija seminara i drugih vrsta događaja o autorskom i srodnim pravima, uključujući edukaciju korisnika i drugih lica, organizovanje aktivnosti za podizanje nivoa svijesti u medijima i slično).

Sredstva iz stava 7 ovog člana se moraju trošiti na osnovu objektivnih kriterijuma utvrđenih statutom.

Organizacija za kolektivno ostvarivanje prava sredstva iz stava 7 ovog člana može dodijeliti i licima koja joj podnesu zahtjev za dodjelu sredstava, sa obrazloženim programom podizanja nivoa svijesti o značaju autorskog i srodnih prava.

Organizacija za kolektivno ostvarivanje prava Ministarstvu podnosi godišnji izvještaj o izdavanju i trošenju sredstava iz st. 7 i 9 ovog člana, najkasnije do 30. juna tekuće za prethodnu godinu.”

Član 35

U članu 163 stav 1 tačka 2 alineja 2 poslije riječi “interpretatorima” zarez se briše i dodaju riječi: “(muzičkim i audiovizuelnim),”.

U alineji 3 poslije riječi “producentima” tačka se briše i dodaju riječi: “i proizvođačima fonograma.”.

U stavu 4 riječi “izvođači” zamjenjuje se riječima: “nosioci srodnih prava”.

Poslije stava 4 dodaje se šest novih stavova koji glase:

„Naknadu iz st. 1, 2 i 3 ovog člana za sve nosioce prava prikuplja organizacija za kolektivno ostvarivanje prava koja za to pravo za svoj repertoar ima dozvolu Ministarstva i koja ima najveće prihode po osnovu ovog zakona (dalje u tekstu: najveća organizacija).

Najveća organizacija dužna je isplatiti pripadajuće naknade iz st. 1, 2 i 3 ovog člana drugim organizacijama za kolektivno ostvarivanje prava koje imaju dozvolu Ministarstva za naknade iz st. 1, 2 i 3 ovog člana, za svoj repertoar.

O zaključenju zajedničkog sporazuma o jedinstvenoj tarifi za sve naknade iz st. 1, 2 i 3 ovog člana za sve nosioce prava pregovara i sporazum zaključuje najveća organizacija u skladu sa odredbama čl. 171 do 173 ovog zakona.

Najveća organizacija je dužna da sa drugim organizacijama za kolektivno ostvarivanje prava koje imaju dozvolu Ministarstva za naknade iz st. 1, 2 i 3 ovog člana za svoj repertoar, zaključi sporazum o podjeli naknade između različitih vrsta autora odnosno nosilaca srodnih prava.

Ako sporazum iz stava 8 ovog člana ne bude zaključen u roku od dva mjeseca od stupanja na snagu jedinstvene tarife, Ministarstvo će rješenjem odrediti podjelu naknade između različitih vrsta autora odnosno nosilaca srodnih prava, koje će se primjenjivati do zaključenja sporazuma između odgovarajućih organizacija za kolektivno ostvarivanje prava.

Sva komunikacija korisnika u vezi sa naknadama iz st. 1, 2, i 3 ovoga člana, kao i sva plaćanja korisnika sprovodi se sa i vrši prema najvećoj organizaciji.“

Član 36

Član 167 mijenja se i glasi:

“Kolektivno ustupanje sa proširenim dejstvom

Član 167

Organizacija za kolektivno ostvarivanje prava koju su njeni članovi ovlastili da upravlja pravima određene vrste, može proširiti zaključene ugovore o ustupanju u smislu člana 165 ovog zakona na istu vrstu prava onih nosilaca prava koji nijesu ustupili svoja prava na upravljanje bilo kojoj organizaciji za kolektivno ostvarivanje prava.

U slučaju iz stava 1 ovog člana, smatra se da organizacija za kolektivno ostvarivanje prava zastupa nosioce prava koji je nijesu ovlastili za zastupanje.

Organizacija za kolektivno ostvarivanje prava iz stava 1 ovog člana obavlja djelatnost kolektivnog ostvarivanja prava svih nosilaca prava, pod uslovom da:

1) je individualno ostvarivanje prava uobičajeno složeno ili nepraktično, do te mjere da čini potrebno ustupanje malo vjerovatnim, zbog prirode korišćenja ili vrste tih djela iili drugih predmeta zaštite i da takvo ustupanje štiti legitimne interese autora;

2) je, na osnovu svojih ovlašćenja, dovoljno reprezentativna za nosioce prava na relevantnoj vrsti djela ili drugog predmeta zaštite za prava koja su predmet ustupanja, za teritoriju Crne Gore;

3) garantuje svim nosiocima prava jednak tretman, a posebno da pod istim uslovima ispunjava svoje obaveze koje se odnose na uslove za ustupanje i raspodjelu cjelokupnog iznosa ostvarenih prihoda.

Organizacija za kolektivno ostvarivanje prava iz stava 1 ovog člana dužna je da omogući

nosiocima prava koji je nijesu ovlastili za upravljanje njihovim pravima da u bilo kom trenutku lako i efikasno isključe svoja djela ili druge predmete zaštite iz sistema kolektivnog ustupanja sa proširenim dejstvom u skladu sa st. 8 do 11 ovog člana.

Ustupanja prava koja vrši organizacija za kolektivno ostvarivanje prava iz stava 1 ovog člana, u skladu sa članom 69j ovog zakona, a pod uslovima iz st. 3 i 4 i st. 6 do 11 ovog člana omogućavaju samo korišćenje djela na teritoriji Crne Gore.

Organizacija za kolektivno ostvarivanje prava iz stava 1 ovog člana, najmanje šest mjeseci prije otpočinjanja ustupanja prava u skladu sa ovim članom, objavljuje na svojoj javno dostupnoj internet stranici informacije o svojoj sposobnosti da ustupa djela ili druge predmete zaštite, obimu ponuđenog ustupanja i ako je to primjenjivo, relevantne tarife i mogućnosti koje su dostupne nosiocima prava da izuzmu svoja djela ili druge predmete zaštite iz obima ustupanja.

Organizacija za kolektivno ostvarivanje prava iz stava 1 ovog člana, prije početka korišćenja djela ili drugog predmeta zaštite, bez nepotrebnog odlaganja objavljuje na svojoj javno dostupnoj internet stranici informaciju o ustupanju u smislu stava 6 ovog člana.

Nosilac prava koji odluči da svoja prava ostvaruje individualno, dužan je da o tome, bez odlaganja, dostavi obavještenje organizaciji za kolektivno ostvarivanje prava iz stava 1 ovog člana.

Obavještenje iz stava 8 ovog člana može da se odnosi na sva djela ili druge predmete zaštite u slučaju ustupanja u skladu sa ovim članom, na jedno određeno ustupanje, kao i samo na jedno određeno djelo ili drugi predmet zaštite.

U slučaju iz stava 8 ovog člana, organizacija za kolektivno ostvarivanje prava iz stava 1 ovog člana, od 1. januara naredne godine prestaje sa kolektivnim ostvarivanjem prava nosioca prava koji je dostavio obavještenje.

Organizacija za kolektivno ostvarivanje prava iz stava 1 ovog člana u slučaju iz stava 10 ovog člana, do 1. januara godine u kojoj prestaje kolektivno ostvarivanje prava nosioca prava koji je odlučio da svoja prava ostvaruje individualno obavještava korisnike sa kojima je zaključila ugovore o toj odluci.

Organizacija za kolektivno ostvarivanje prava iz stava 1 ovog člana vodi evidenciju o obavještenjima iz stava 8 ovog člana.”

Član 37

U članu 171 stav 4 tačka 5 riječi: „od broja korišćenja predmeta zaštite“ brišu se.

U stavu 5 na kraju tačke 4 tačka se zamjenjuje tačka-zarezom i dodaju dvije nove tačke koje glase:

„5) kategorija i veličina prostora u kojem se koriste predmeti zaštite;

6) razlike u visini cijena koje korisnik naplaćuje u svom poslovanju, ako je riječ o paušalnim naknadama.“

Poslije stava 6 dodaju se dva nova stava koji glase:

„Kad se tarifa utvrđuje u procentu od bruto prihoda ili u procentu od troškova za korišćenje predmeta zaštite, određiće se i minimalna naknada u paušalnom iznosu.

Ako korisnik uskrati davanje podataka potrebnih za određivanje visine naknade za korišćenje predmeta zaštite, organizacija za kolektivno ostvarivanje prava može sama utvrditi te podatke prema javno dostupnim podacima.“

Član 38

Poslije člana 171 dodaje se novi član koji glasi:

„Dodatni kriterijumi za utvrđivanje tarifa u pogledu pojedinih vrsta korišćenja

Član 171a

Prilikom određivanja visine naknade za umnožavanje i saopštavanje javnosti, kao i stavljanja na raspolaganje javnosti predmeta zaštite koji se koriste u pratećim internetskim uslugama na koje se primjenjuje načelo države porijekla, pored kriterijuma iz člana 171 ovog zakona, uzimaju se u obzir svi aspekti prateće internetske usluge, kao što su obilježja usluge, uključujući trajanje dostupnosti na internetu programa koji se pružaju u okviru te usluge, publiku, uključujući publiku u Crnoj Gori, kao i u drugim državama u kojima se pristupa pratećoj internetskoj usluzi i u kojima se koristi ta usluga, i dostupne jezičke verzije, a što ne isključuje mogućnost određivanja cijene na osnovu prihoda radiodifuzne organizacije.

Prilikom određivanja visine naknade za retransmisiju, uključujući kablovsku retransmisiju, kao i prenos direktnim protokom, pored kriterijuma iz člana 171 ovog zakona, uzima se u obzir ekonomska vrijednost korišćenja prava u trgovini, uključujući vrijednost dodijeljenu sredstvu retransmisije, uključujući kablovsku retransmisiju, kao i prenos direktnim protokom.

Prilikom određivanja iznosa odgovarajuće naknade za umnožavanje za privatne potrebe, pored kriterijuma za određivanje visine cijene korišćenja predmeta zaštite iz člana 171 ovog zakona, uzima se u obzir vjerovatna šteta koja nosiocu prava nastaje kada se predmet zaštite bez njegovog odobrenja umnožava za korišćenje za privatne potrebe, primjena tehničkih mjera zaštite pristupa korišćenju predmeta zaštite i druge okolnosti koje mogu uticati na pravilno odmjeravanje oblika i iznosa odgovarajuće naknade.

Odgovarajuća naknada iz stava 3 ovog člana ne smije nerazumno opteretiti poslovanje proizvođača i uvoznika, a prilikom određivanja iznosa odgovarajuće naknade u obzir se mora uzeti cijena praznih nosača zvuka, slike ili teksta, tehničkih uređaja, kao i druge relevantne tržišne okolnosti.

Visina naknade za umnožavanje i saopštavanje javnosti, uključujući stavljanje djela na raspolaganje javnosti, informativnih publikacija u digitalnom obliku, određuje se, po pravilu, u procentu od svih direktnih i indirektnih prihoda odnosno prihoda koje pružalac usluga informacionog društva ostvaruje u vezi sa korišćenjem informativne publikacije, uz određivanje najnižeg iznosa naknade ili, ako to nije moguće, u paušalnom iznosu.“

Član 39

U članu 173 stav 1 riječi: „korisnika, individualnim korisnicima i udruženjima privrednika“ zamjenjuju se riječima: „korisnika i individualnim korisnicima iz člana 172 stav 3 ovog zakona“.

Poslije stava 2 dodaje se novi stav koji glasi:

„Organizacija za kolektivno ostvarivanje prava dužna je da Ministarstvu bez odlaganja dostavi na upoznavanje kopiju poziva iz stava 1 ovog člana, nacrt zajedničkog sporazuma sa obrazloženjem i dokaze da je nacrt sporazuma dostavljen u skladu sa stavom 2 ovog člana.“

U stavu 4 riječi: „stava 3 ovog člana“ zamjenjuju se riječima: „stava 4 ovog člana u roku od 15 dana od dana prijema zahtjeva za odobrenje zajedničkog sporazuma“.

Poslije stava 4 dodaje se novi stav koji glasi:

„Organizacija za kolektivno ostvarivanje prava dužna je da odmah nakon prijema odobrenja Ministarstva zajednički sporazum objavi na vidnom i lako uočljivom mjestu na svojoj internet stranici, uz obavezu da uz zajednički sporazum stavi datum objavljivanja na svojoj internet stranici.“

Dosadašnji st. 3 i 4 postaju st. 4 i 5.

Član 40

U članu 176 stav 1 tačka 2 riječ „emitovanja.“ zamjenjuje se riječima: „između organizacija za kolektivno ostvarivanje prava i kablovskih operatora ili između kablovskih operatora i radiodifuznih organizacija;”.

Poslije tačke 2 dodaju se tri nove tačke koje glase:

„3) odobrenjem za korišćenje djela i/ili predmeta srodnih prava za retransmisiju koja nije kablovska između organizacija za kolektivno ostvarivanje prava i operatora usluge retransmisije ili između operatora usluge retransmisije i radiodifuznih organizacija;

4) odobrenjem distributerima signala za transmisiju kojom se omogućava direktan protok;

5) stavljanjem na raspolaganje javnosti audiovizuelnih djela za usluge videa na zahtjev.”

Član 41

U članu 176a riječi: „čl. 175 i 176” zamjenjuju se riječima: “čl. 174, 174a, 175 i 176”.

Član 42

U članu 177 poslije stava 8 dodaje se novi stav koji glasi:

„Poziv za sjednice iz stava 8 ovog člana organizacija za kolektivno ostvarivanje prava dužna je da dostavi Ministarstvu pisanim putem, najkasnije pet dana prije dana održavanja sjednice.”

Član 43

U članu 178 stav 2 briše se.

Član 44

U članu 188 stav 5 mijenja se i glasi:

„Odredba stava 4 tačka 2 ovog člana ne primjenjuje se na:

- 1) ograničenja iz člana 48b stav 1 ovog zakona;
- 2) istraživačke organizacije i ustanove kulturnog nasljeđa koje postupaju u skladu sa članom 50a ovog zakona;
- 3) druge subjekte koji nijesu subjekti iz tačke 2 ovog stava, a koji postupaju u skladu sa članom 50b ovog zakona;
- 4) obrazovne ustanove koje postupaju u skladu sa članom 51 ovog zakona;
- 5) ustanove kulturnog nasljeđa koje postupaju u skladu sa članom 52a ovog zakona.

Član 45

U članu 190 poslije stava 4 dodaje se novi stav koji glasi:

„U slučaju povrede učinjene u komercijalne svrhe, sud može odrediti, na osnovu opravdanog i srazmjernog zahtjeva stranke, dostavljanje bankovnih, finansijskih ili poslovnih dokumenata koji se nalaze ili su pod kontrolom suprotne stranke, uz obavezu čuvanja povjerljivih informacija.

U stavu 5 riječi: „st. 1 i 2” zamjenjuju se riječima; „st. 1, 2 i 5”.

Dosadašnji stav 5 postaje stav 6.

Član 46

U članu 192 stav 2 poslije riječi „štete” tačka se zamjenjuje zarezom i dodaju riječi: „ako je povredilac postupao nenamjerno i pažljivo, ako bi mu izvršenje tih mjera uzrokovalo nesrazmjernu štetu i ako se novčana naknada oštećenoj strani može smatrati primjerenom.“.

Član 47

U članu 199 na kraju stava 4 tačka se zamjenjuje zarezom i dodaju riječi: „kao i nad održavanjem muzičkih događaja bez ovlašćenja izdatog u skladu sa članom 165 ovog zakona.“.

Poslije stava 4 dodaje se novi stav koji glasi:

„Ako turistički inspektor utvrdi da korisnik iz člana 165a stav 2 ovog zakona koristi ili namjerava da koristi predmet zaštite bez izdatog ovlašćenja, na zahtjev organizacije za kolektivno ostvarivanje prava zabraniće održavanje tog muzičkog događaja.”

Dosadašnji st. 5, 6 i 7 postaju st. 6, 7 i 8.

Član 48

U članu 200 stav 1 tačka 41 riječi: „stav 3” zamjenjuju se riječima: „stav 4”.

Član 49

Član 206d stav 1 mijenja se i glasi:

„Odredbe člana 28a, člana 31a, člana 38c, člana 42 stav 2, člana 48c stav 5, člana 51 stav 3, člana 69a stav 5, člana 69b stav 2, člana 69d, člana 69e st. 4 i 5, člana 69f stav 4, čl. 69i do 69r, člana 142 stav 2, člana 145a st. 4, 5 i 6, člana 154 st. 2 i 4, člana 165 stav 7, člana 178, člana 180l stav 3 i člana 206g ovog zakona primjenjivaće se od dana pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji.”

Stupanje na snagu

Član 50

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

MINISTARSTVO EKONOMSKOG RAZVOJA
(naziv ministarstva koje je sprovelo javnu raspravu)

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ JAVNOJ RASPRAVI

Nacrt zakona o izmjenama i dopunama Zakona o autorskom i srodnim pravima
(naziv nacrtu zakona, odnosno strategije koji je bio predmet javne rasprave)

Vrijeme trajanja javne rasprave: 30 dana od dana objavljivanja javnog poziva (04.06.2024. – 04.07.2024. godine)

Način sprovođenja javne rasprave:

- Dostavljanjem primjedbi, predloga i sugestija na Nacrt zakona o izmjenama i dopunama Zakona o autorskom i srodnim pravima u pisanoj formi na adresu: Rimski trg, broj 46, 81000 Podgorica ili na e-mail: nebojsa.mugosa@mek.gov.me, tokom cijelog trajanja javne rasprave.

Ovlašćeni predstavnici ministarstva koji su učestvovali u javnoj raspravi:

- Nebojša Mugoša, načelnik Direkcije za normativne poslove i međunarodnu saradnju u oblasti intelektualne svojine.

Podaci o broju i strukturi učesnika u javnoj raspravi:

- Za javnu raspravu o Nacrtu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o autorskom i srodnim pravima nije bilo iskazanog interesovanja.

Rezime dostavljenih primjedbi, predloga i sugestija, sa navedenim razlozima njihovog prihvatanja, odnosno neprihvatanja:

- Na Nacrt zakona o izmjenama i dopunama Zakona o autorskom i srodnim pravima tokom trajanja javne rasprave nije bilo dostavljenih primjedbi, predloga i sugestija.

Mjesto i datum sačinjavanja izvještaja: Podgorica, 15.07.2024. godine.

Naziv organizacione jedinice ministarstva koja je odgovorna za pripremu nacrtu zakona, odnosno strategije: Direktorat za unutrašnje tržište i konkurenciju

MINISTAR
Nik Gjelošhaj

